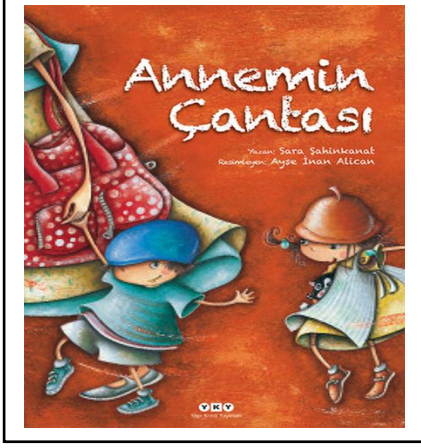

ETKİLEŞİMLİ KİTAP OKUMA ÇALIŞMASI

Hazırlayan: Uzm. Elif BAYRAKLI

Kitap Adı: ANNEMİN ÇANTASI

Yazar: Sara Şahinkanat

Resimleyen: Ayşe İnan Alican

Yayınevi: YKY- Yapı Kredi Yayınları

Yaş grubu: 48-66 Ay

Hedef Sözcükler ve Anlamları

Çamura batmak: Toprağın su ile karıştığında geldiği hale, çamur denir. Bir kişinin/nesnenin çamura girmesi, kirlenmesi anlamında çamura batmak sözcüğü kullanılır.

İlk yardım: Herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, sağlık görevlilerinin tıbbi yardımını sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

Mide guruldaması: Çeşitli nedenlerden dolayı Sindirim organı olarak midenin çıkardığı sesler.

Dil damak kuruması: Susuzluktan ya da uzun süre konuşmaktan ağzı kurumak ya da çok susamak

Yedek Kıyafet: Gereğinde kullanılmak için fazladan bulunan kıyafet.

Ufalamak: Kırarak ya da ezerek ufak parçalara ayırmak.

Bayram etmek: Çok sevinmek, mutlu olmak.

Yelken: Geniş bir yüzey oluşturacak biçimde yan yana, şeritler durumunda dikilerek teknenin direğine takılan, rüzgârın gücüyle teknenin yol almasını sağlayan kumaş.

OKUMAYA BAŞLAMADAN ÖNCE

1. Kitap okunan ortamda çocukların dikkatinin dağılmasına neden olacak çevresel uyaranların olmamasına dikkat edilmiştir. Çocukların su ve tuvalet gereksinimleri karşılanmıştır.
2. Çocukların kitabın resimlerini rahatça görebilecekleri, çember şeklinde bir düzen alarak sandalyelerine oturmuşlardır. Öğretmen de oluşturulan çemberin biraz arkasında, çocuklarla aynı hizada olacak şekilde sandalyesine oturmuştur.
3. Kitap; okuma boyunca çocuklara doğru tutulmuş, çocukların kitap resimlerini görebilmeleri için yan taraftan okunmuştur.

Çocuklar kitap okuma düzenlerini aldıktan sonra parmak oyununa başladık. “Sar sar sar makarayı, çöz çöz çöz makarayı, on kilo pekmez yala yala bitmez, beşi sana beşi bana hani kara kediye?, hani kara kediye?, aslan geliyor kaplan geliyor; tıp, ağzını kırp.”

Çocuklara öncelikle kitabın kapağındaki resmi direk göstermek yerine, “çocuklar bakalım kimler kitabın üzerinde ne olduğunu görebilecek?” şeklinde kısa süreli kitap kapağını gösterip kapattım. Çocuklardan tahminlerini (*Kırmızı başlıklı kız, elbise, oyun parkı vb.*) aldıktan sonra kitap kapağını gösterdim.

- Bu resimde neler görüyorsunuz? (Alınan cevaplar: *çocuk, iki çocuk, elbise, kardeş, annesini tutan çocuk, kedi...*)
- Çocukların şapkaları ne renk? (Alınan cevaplar: *kırmızı, mavi, koyu mavi, turuncu...*)
- Kitap kapağında kaç tane ayak var? (Alınan cevaplar: *alt ayak, beş ayak, bir ayağı gözüküyor öğretmenim...*)

Çocukların yanıtlarının ardından “Çocuklar bu kitabın ismi ne olabilir?” sorusunu yönelttim. Alınan cevaplar: *Çilek kız, iki çocuk, çocuk macerası, anne ve çocuklar, dairesel çanta, kocaman çanta...*

Daha sonra kitabın ismini parmağımla harflerin altından geçerek okudum. Çocuklarla kitabın isminin “Annemin bir Çantası iki” şeklinde iki kelime olduğunu vurguladık. Kitabı kimin yazdığını ve kitabın resimlerinin kimin çizdiğini, parmakla göstererek okudum.

Daha sonra “Sizce bu kitap ne anlatıyor?, Anne ve çocukları nereye gidiyor?, Yavaş mı yürüyorlar yoksa hızlı mı?, ” sorularını yönelttim. Alınan cevaplar: *Parka gidiyorlar/ parka giden çocuklar var/ okula giden çocuklar var/ hızlı yürüyorlar çünkü; rüzgar olmuş/ Birbirlerine görüşürüz diyorlar/ Okula geç kalmışlar...* Çocukların verdikleri cevaplara göre yanıtlar geliştirildi. Örneğin, Rüzgar olmuş şeklinde cevap veren çocuğa, bunu nerden anladığını sorduğumda elbiseleri uçmuş yanıtını aldım. Yapılan tahminler sonrası bakalım bu kitap bize neler anlatacak, diyerek çocuklar tarafından rahatça duyulabilecek bir ses tonu ile öyküyü okumaya başladım.

OKUMA SIRASINDA

3-4. sayfa:

Annem bizi parka götürüyor, omzunda kocaman çantası. Cümlesini okurken “kocaman” sözcüğüne vurgu yaparak okudum. Çocuklarla birlikte çantanın özellikleri (boyutu, rengi, deseni, kaç fermuarlı olduğu) hakkında konuştuk.

4-5. sayfa:

Kardeşimse çamura batmış, giysilerimizi değiştirmeliyiz hemen. Cümlesini okuduktan sonra, “Çocuklar çamura batmak ne demek? Bu çocuk ne yapmış?, Siz hiç çamura battınız mı?, Önceki okuduğumuz hikâyelerin birinde birinin ayakları çamur oluyordu, hatırladınız mı, Hangi hikayeydi? Sorularını yönelttim. Alınan cevaplar: *Çamura batmak kirlenmek demek, pislenmek demek, pis bir şey, üstümüz çamur olursa öyle deriz... Okula gelirken*

çamur oldu ayakkabım ama okulda ayakkabımı değiştirdim, Yağmur yağarsa ayakkabımız çamur olur, dışarıdaki parka çıktığımda üstümüz çamur olmuştu (okul bahçesinde yapılan etkinlikler hatırlandı), yanardağ yaparken üstümüz çamur oldu (sınıf içi yapılan yanardağı deneyi etkinliği hatırlandı).... Filin ayakları çamur oldu, fil resimden kaçmıştı, fil parkta oynadı ayakları çamur oldu (Önceden okumuş olduğum Kırmızı Fil'i Gördünüz mü? adlı hikaye çocuklar tarafından hatırlandı)...

Sayfadaki resimleri çocuklarla inceledik, parktaki çocukların nelere bindikleri, resimde neler gördükleri hakkında konuştuk. Resim incelemesinde en son resimde yer alan kırmızı çantaya dikkat çektim. Çantanın içinde ne olabileceği sorusunu yönelttiğimde çocuklar; *Kıyafetler var* cevabını verdiklerinde diğer sayfaya geçtim.

5-6. sayfa:

Sayfada geçen "**yedek giysi**" kelimesi hakkında çocuklarla konuştuk. "Sizin de yedek kıyafetleriniz var mı? Çantanızdaki yedek giysiler neler? Okulda ne olursa Yedek kıyafetlerinizi giyersiniz? Sorularına alınan cevaplar: *Üstümüz kirlenince giyeriz, üstümüze su dökülünce giyeriz* (Çocukların cevaplarındaki cümleler genişletilmiştir, Örn. Üstümüz kirlenince yedek kıyafetlerimizi giyeriz), *Çişimizi kaçırırsak üstümüzü Çiçek abla (sınıfın yardımcı ablası) değiştirir.... Kilot, atlet, üst, don, çorap, pantolon, elbise...*

Tekrar kitaba dönmek istediğim için sayfadaki resimlere dikkat çektiğim ve resimdeki çocuğun değiştirdiği kıyafetin özellikleri hakkında çocuklara soru sordum.

7-8. sayfa:

Annem çantayı açıyor, Hop.... Cümlesini çocukların doldurmasına fırsat verdim ve kitapta olduğu gibi yara bandı cevabını verdiler.

Belki de çantamız bir ilk yardım uzmanı. Cümlesini okuduktan sonra ilk yardımın ne olduğunu çocuklara sordum. Çocuklardan alınan cevaplar: *ambulans, Kızılay, ilaç verirler, iyileştiriyorlar, şurup veriyor...*(Çocuklar daha önce yaptığımız Kızılay etkinliğini hatırladılar.) Çocukların cevaplarından

sonra ilk yardımın ne olduğunu okul hayatından örnek vererek açıkladım. Burada karşılaştığınız canınızı acıtan bir durum olduğunda size ilk kim yardım edecek şeklinde sorduğumda, *sen öğretmenim*, cevabını aldım.

İlk yardımın ne olduğunu açıkladıktan sonra “bakalım diğer sayfada ne olacak” diyerek kitaba dikkatleri çektim.

8-9. sayfada:

Artık güneş yakıyor, gölgede dinlenme zamanı. Bu defa çantanın sürprizi güzel mi güzel biiir.... Şeklinde cümleyi tamamlamayı çocukların tahminde bulunmasını istedim. Bir çocuk güneş ile bağlantı kurarak *güneş kremi* cevabını verdi, resmi inceleyen diğer çocuklar ise kitap cevabını verdiler.

9-10. sayfa:

O anda midemiz gurulduyor, demek kiii... Şeklinde cümleyi tamamlamayı çocukların tahminde bulunmasını istedim. Midemizin guruldamaşının ne demek olduğuna hakkında çocuklarla konuştuk. *Acıkınca midemiz guruldar, acıkınca karnımız ses çıkarır*, cevaplarını verdiler ve sayfayı okumaya devam ettim.

Yiyecek ve içecekler çantadan, tam da kurumuştur dilimiz damağımız. cümlesini okuduktan sonra dilimiz damağımız ne zaman kurur, sorusunu yönelttim ve çocuklardan *-susayınca-* cevabını aldım. Deyimlerin günlük hayatta çocuklar tarafından kullanılmasını sağlamak için, Çocuklarla su içmek izin istediklerinde bana bundan sonra, “dilim damağım kurudu öğretmenim” demeleri, bu şekilde izin almaları konusunda küçük bir antlaşma yaptık.

11-12. Sayfa:

Çantadan çıkıyor bir bayat ekmek, ufalayıp ufalayıp yem yapıyoruz. cümlesinden sonra çocuklara ufalamanın ne olduğunu sordum, alınan cevaplar: *küçültmek, minik minik yapmak...* Çocukların elleriyle tarif etmeleri üzerine, “Çocuklar hadi çantalarımızdan ekmeklerimizi çıkaralım, bakın etrafta ne çok martı var, şimdi ekmeklerimizi ufalıyoruz ufalıyoruz, hop atıyoruz martılara” şeklinde oturma düzenimizi bozmadan küçük bir

canlandırma yaptık. Bir çocuğun, “Öğretmenim biz Mavişe (sınıfın balığı) yem verirken de öle yapıyoruz.” demesi üzerine, sınıfımızdaki balığımızı da besledik ve hikâyeye kaldığı yerden devam ettik.

12-13. sayfa:

Annem boşaltıyor çantayı, açıyor yırtıyor yanlarını... cümlesinden sonra çocuklara hikâyedeki annenin çantasıyla ne yapmaya çalıştığını sordum, çocuklar resimden çıkarım yapmaya çalıştılar. Resimde çantadan ne yapıldığı tam belli değildi ve çocuklar tahmin yürütmekte zorlandılar.

13-14. Sayfa:

Gözümüzle görmesek zor olurdu inanmamız, muhteşem bir.....oluyor, bizim kahraman çantamız. Şeklinde yazna cümleyi okudum ve çocukların boşluğu doldurmasına fırsat verdim. Çocuklar önce; *örtü*, *çarşaf* cevaplarını verdiler ve sonra bir çocuk *yelken* cevabını verdi. Gemilerin yelkenlerinden bahsettik ve yelkenin ne işe yaradığını hikaye resminden de yola çıkarak çocuklara anlattım.

16-17. sayfa

Bugün bir hayale kapıldım, nedense çanta süper sandım. Sonunda gerçeği anladım, aslında süper olan çanta değil...Her şeyi akıl eden benim biricik annem. Hikayenin bu sayfasını açtıktan sonra sayfayı okumadan önce çocuklarla sohbet ettik. Çocuklar kitaptaki çanta gerçekten süper bir çanta mıydı? Neden?, sorusuna “süper çantaydı, içinde yiyecekler vardı. Süper çantaydı çünkü içinde bir sürü şey vardı. Süper çantaydı çünkü geminin yelkeni oldu... şeklinde cevaplar aldım. “çocuklar hikayedeki süper olan gerçekten çanta mıydı?”, sorusu üzerine düşünmeye başladılar ve sessiz kaldılar. Düşünmelerine yardımcı olacak bir soru daha yönelttim, “Çocuklar hikayedeki çantamızın içinde olan eşyalar ve yiyecekler oraya kendileri mi girmiş, yoksa onları biri mi koymuş? Sorusu üzerine çocuğun annesi cevabını verdiler ve sessiz kaldıkları sorumu tekrarladım. “Çocuklar hikayedeki gerçek kahraman kırmızı çanta mı yoksa çantanın sahibi olan anne mi ? sorusu üzerine çocukların bazıları anne bazıları çanta cevabını verdiler. Anne ve çanta diyenlere ayrı ayrı “Neden?” sorusunu yönelttim. Çanta süper diyen çocuklar,

içindekileri saydılar. Anne süper diyen çocuklar ise, çantanın içine annenin bir şeyler koyduğunu söylediler. Çocukların verdikleri cevapları birlikte yorumladık ve hikayede geç süper olan şeyin anne olduğuna karar verdikten sonra sayfadaki yazıyı okudum. Hikaye bittiğinde her çocuğun yüzünde bir gülümseme vardı.

OKUMA SONRASINDA

Okuma sonrasında çocuklara kitap hakkında genel ve ayrıntıları fark etmelerini sağlayan sorular yönelttim.

- Kitabın ismi neydi?
- Çocuğun annesinin çantası ne renkti ve üstünde neler vardı?
- Kitabın kapağında bir hayvan sanki bizden saklanıyordu, gören var mı?
- Annenin çantasından ilk önce ne çıktı? (Çantadan çıkanları önce sözel olarak sıraladık. Daha sonra hazırlamış olduğum objeleri (çantadan çıkan objelerin resimleri) çocuklarla birlikte panoda sıraladık ve tekrar hikâye kitabını açarak sıralarını kontrol ettik.)
- Anne ve çocukları önce nereye gittiler? Sonra ne yaptılar? En son neye bindiler?
- Hikayemizin süper kahramanını ? şeklinde sorduğumda çocuklar cümlenin devamını “anne” diyerek getirdiler.

Kahraman anne cevabından sonra her çocuğa “senin annen bir süper anne mi, neden?” Sorusunu yönelttiğimde çocuklardan alınan cevaplar:

Ç1: Yemek yaptığı için süper anne.

Ç2: Yumurta yaptığı için süper anne. (Cevabından sonra annesinin nasıl yumurta pişirdiğini bize anlatmasını istedim ve çocuk annesinin nasıl yumurta yaptığını anlattı)

Ç3: Süper anne çünkü, tost pişiriyor bana.

Ç4:Çünkü beni Gimsa'ya götürüyor. (Gimsa'da neler yaptığı hakkında sohbet ettik)

Ç5: Annem biz parka giderken yanımıza yiyecek alıyor.

Ç6: Benim annem süper çünkü beni okula gönderiyor.

EKOP UYGULAMASINDAN SONRA YAPILAN ETKİNLİK:

Çocukların cevaplarından sonra kendi annelerinin çantaları hakkında (rengi, büyüklüğü, boyutu vb.) sohbet ettik.” Şimdi çocuklar annelerimize sürpriz olarak içinde birçok şey olan kocaman bir çanta yapacağız” yönergesiyle çocuklar masaya alındı ve sanat etkinliğine geçildi. Çocukların yaptıkları çantalar hikâyedeki çantanın aynısı olarak hazırlandı. Çantalar hazırlanırken içinde olanlar kitaptaki akış sırasına göre yerleştirildi ve etkinlik tamamlanarak çocukların çantaları eve götürmelerine fırsat verildi.